

Arbetsordning – så funkar det!

Eftersom ett årsmöte kan gå till på flera olika sätt ska Riksårsmötet i början av mötet fatta beslut om en arbetsordning. Arbetsordningen är till för att sätta ramar och regler för hur mötet ska gå till och genomföras på ett demokratiskt sätt. Samt ser till så att Riksårsmötet följer bestämmelserna i stadgarna. Den beskriver hur beslut och omröstningar går till, samt metoder för att mötet ska bli effektivt och demokratiskt. Det ska vara roligt att vara med och påverka!

Funktionärer under mötet

Mötet väljer mötesordförande, vicemötesordförande och sekreterare. Mötesordförandena leder och håller ordning på mötet. Mötesordförandena har möjlighet att förlänga mötet om det bedöms nödvändigt. Det finns även en eller flera mötessekreterare som har till uppgift att skriva protokoll under mötet. Det är mötesordförandena som leder mötet i plenum men ombuden och alla andra med förslagsrätt har naturligtvis möjlighet att lägga fram förslag till mötesordförandena om de vill att någonting ska göras på ett annat sätt än vad mötesordförandena föreslår.

Utöver mötesordförande och sekreterare väljer mötet två justerare. Justerarna har som uppgift att noggrant följa mötet och vilka beslut som fattas. Efter Riksårsmötet ska de kontrollera att protokollet stämmer överens med vad som faktiskt skett under förhandlingarna och bekräfta det med sin signatur. Till skillnad från mötesordförande och sekreterare måste justerare vara medlemmar i organisationen. Rösträkning sker genom det digitala systemet, VoteIT.²

För att se till att alla omröstningar öppnas och stängs i VoteIT väljs en-två VoteIT-sekreterare. Deras uppgift är att stötta mötesordförande och sekreterare med allt som sker digitalt. Där ingår även att hålla koll på diskussion, att yrkanden (nya förslag) läggs in korrekt och att det hålls en god samtalston.

I år finns möjligheten för ombuden på Riksårsmötet att anta ett gemensamt uttalande. Syftet med uttalandet är att komma fram till ett eller fler ställningstagande som Riksårsmötet ställer sig bakom. Antagandet av uttalandet finns med i föredragslistan och skrivs av en redaktionskommitté på 4-5 personer som väljs av Riksårsmötet. Nomineringar till platserna sker på plats och kommittén kan med fördel bestå av ombud, observatörer, personal och förbundsstyrelseledamöter. Alla ombud har möjlighet att lämna förslag till redaktionskommittén på teman och ämnen. Tiden för yrkandestoppet gällande uttalandet finns med i schemat.

Vem gör vad i mötet?

Olika deltagare har olika ansvar och roller i mötet. Det är alla deltagares ansvar att bidra till en öppen och konstruktiv diskussion. Alla deltagare kan läsa i det digitala systemet vad som skrivs och beslutas om i mötet.

De med yttranderätt kan diskutera genom att begära ordet i plenum samt skriva i diskussionstråden under dagordningspunkter. De med yttranderätt har vid digitalt deltagande rätt till skriftligt yttrande som läses upp av mötesordförande i plenumssalen, samt rätt att diskutera genom att skriva i det digitala systemet under dagordningspunkter.

De med förslagsrätt kan lägga yrkanden (förslag) muntligt i plenum och under tråden för förslag i det digitala systemet.

De med rösträtt kan delta i omröstningar.

Rösträtt



- Ombuden har rösträtt.

Förslagsrätt

- Ombuden har förslagsrätt.
- Presidiet har förslagsrätt.
- Förbundsstyrelsen har förslagsrätt.
- Motionär har förslagsrätt i fråga om den egna motionen.
- Valberedningen har förslagsrätt i frågan om personval.
- Revisorerna har förslagsrätt endast i frågan om ansvarsfrihet.

Yttranderätt

- Ombuden har yttranderätt.
- Presidiet har yttranderätt.
- Förbundsstyrelsen har yttranderätt.
- Motionär har yttranderätt i fråga om den egna motionen.
- Valberedningen har yttranderätt i frågan om personval
- Revisorerna har yttrande endast i frågan om ansvarsfrihet.
- Generalsekreteraren har yttranderätt.
- Observatör har yttranderätt

Roller i plenum

Ombud

Ombud representerar lokalföreningen genom att delge och diskutera lokalföreningens åsikter, samt bidrar med sina kunskaper och erfarenheter i sakfrågorna. Ombuden har yttrande-, förslags- och rösträtt. Ombud kan även vara motionär.

Presidiet

Presidiet består av mötesordföranden och sekreterare. De har yttrande- och förslagsrätt.

Förbundsstyrelse

Förbundsstyrelsen representerar förbundsstyrelsen genom att delge och diskutera förbundsstyrelsens åsikter, samt bidrar med sina kunskaper och erfarenheter i sakfrågorna. Förbundsstyrelsen har yttrande- och förslagsrätt.

Motionär

Motionären (medlem som skrivit en motion³) har yttranderätt och förslagsrätt i fråga om den egna motionen. Motionären kan även vara ombud.

Moderatorer

Moderatorer kan läsa diskussionerna som förs i mötet och stöttar presidiet i att se till att diskussionerna håller sig till ämnet, samt i att underlätta för ombud i deras deltagande. Moderatorerna består av personal.

Observatör

Observatörer kan höra och läsa diskussionerna som förs i mötet och bidra till diskussionerna. Observatörerna saknar rösträtt och förslagsrätt. De kan inte lämna förslag eller stödja förslag. Enligt stadgan är alla RKUFs medlemmar välkomna att delta på Riksårsmötet. Den som vill delta som observatör kontaktar personalen på riksarsmotet@redcross.se.



Plenum – forum för beslut

Plenumförhandlingarna går ut på att alla sitter tillsammans och beslutar om föregående år, val av personer, samt de yrkanden som diskuterats på påverkanstorget och andra ärenden. Plenum är det fysiska rummet där mötesförhandlingarna pågår. Allt som sägs i plenum kommer livesändas med ljud och bild för de som deltar digitalt. Det sker genom ett stängt digitalt möte som kräver anmälan där endast ombud, observatörer och personal kan delta. Det kompletteras av det digitala systemet där yrkanden läggs och diskussioner kan föras.

Utgångspunkten när plenumförhandlingarna behandlar ärenden som har tagits upp under påverkanstorget är att diskussionen redan har skett. På detta sätt kommer plenumförhandlingarna bara att vara en formell bekräftelse av vad som i princip har framkommit i diskussionerna under påverkanstorget. Varje ärende som har tagits upp under påverkanstorget har ett huvudyrkande. Huvudyrkandet är originalet av motionen alternativt propositionen. Övriga yrkanden kan vara tilläggs- eller motyrkanden. Dessa yrkanden måste väckas antingen muntligt i plenum eller genom gillamarkering i det digitala systemet av någon med förslagsrätt för att det ska bli aktuellt för beslut. Det räcker alltså inte att det står skrivet i det digitala systemet.

Vem får prata och bestämma i plenum?

Alla som kommit till Riksstämman får sitta med i plenum och lyssna. De som har yttranderätt får begära ordet och prata till de som sitter i plenumsalen och de som är med över videolänk. Personer som är med på distans får prata genom att skriva sitt uttalande som mötesordförande sedan läser upp. Förslagsrätt innebär att personen i fråga har rätt att framföra yrkanden till Riksstämman. Rösträtt ger en person rätt att rösta i de beslut som tas i plenum.

Om ett ombud inte har möjlighet att närvara vid plenumförhandlingarna har de rätt att överlåta sin röst åt en av föreningens ersättare. Ersättaren övertar då ombudets mötesrättigheter och kliver in som ombud. Ett ombud kan delta på distans om hen inte har möjlighet att vara på plats vid Riksstämman. Ombudet kan delta på allt förutom det fysiska påverkanstorget och kan rösta som de andra ombuden.

Den eller de som vill säga något i plenum måste begära ordet. Det gör ombudet genom att i det digitala systemet begära en plats på talarlistan eller genom att räkka upp röstkortet tills presidiet signalerat att de har noterat detta. Personer som inte har rösträtt begär ordet genom att meddela presidiet. Personen som begärt ordet sätts upp på en talarlista och de som satts upp där får i tur och ordning prata. Vi använder oss av en första- och andra talarlista för att fler ska få möjlighet att prata i plenum. Det innebär att en person som redan har pratat hamnar på andra talarlistan för att ge förtur till person som inte redan pratat. Det gör att fler har möjlighet att komma till tals och det inte är först till kvarn som avgör ens talarmöjligheter. Ombudets första anförande är tidsbegränsat till 3 min och resterande anföranden är tidsbegränsat till 1 min. Talarlistorna nollställs efter varje beslutspunkt. Den eller de som har begärt ordet ska använda sig av ljudanläggningen. Ordningsfrågor och sakupplysningar bryter talarlistan och framförs med hjälp av ljudanläggningen från befintlig plats.

Beslut

Presidiet föreslår vid behov en propositionsordning. Enligt stadgarna beslutar Riksstämman som huvudregel med enkel majoritet. Det innebär att vid Riksstämman beslut gäller det förslag som får flest antal röster. Vid beslut om bland annat ändring av stadgar ska 2/3 av de röstberättigade vara eniga om beslutet. Enligt stadgarna ska vid lika antal röster avgörandet ske genom lottning. Det är presidiet som verkställer lottningen.



Presidiet ska även fråga innan varje omröstning om det är någon som vill lyfta något tilläggs- eller motyrkandena i den aktuella frågan. Om ingen lyfter något tilläggs- eller motyrkande så finns bara huvudyrkandet att bifalla eller avslå, det vill säga att rösta ja eller nej till.

Omröstningen sker i vårt digitala system. Varje ombud med rösträtt får i det digitala systemet lägga sin röst och det går att följa i realtid hur många som har röstat. Ombuden kan så länge omröstningen är öppen ändra sin röst. När omröstningen avslutats sammanställer systemet resultatet och röstsiffrorna redovisas i protokollet.

Personval

En spännande del av Riksårsmötet är när förtroendeposterna väljs. I år kommer bland annat styrelseledamöter och revisorer att väljas. I möteshandlingarna presenteras valberedningens förslag, samt personer som valt att kandidera (ställa upp) utöver valberedningens förslag. Under Riksårsmötet finns möjlighet att nominera (föreslå) ytterligare personer inklusive att nominera sig själv fram till att nomineringsstopp infaller. Nomineringsstopp betyder att inga nya kandidater får föreslås. När nomineringsstoppen är framgång i schemat/det digitala systemet. För att kandidera eller nominera någon under mötet lägger en ett förslag med personens namn och posten som en kandiderar eller nominerar till, under förslag i det digitala systemet. Motivering till kandidaturen skrivs under diskussion i det digitala systemet.

Valen genomförs under dagordningspunkten för personval. Presidiet ansvarar för att leda processen kring valen med utfrågningar, valförfarande och ansvarar för att diskussionen hålls relevant, konstruktiv och fri från personangrepp. Valen genomförs under plenumförhandlingarna. Varje ombud lägger sin röst i det digitala systemet. Ombuden har så länge omröstningen är aktiv möjlighet att ändra sin röst. När omröstningen har avslutats sammanställer systemet resultatet av omröstningen. Den som får flest antal röster av det totala antalet giltiga röster blir vald.

Om det finns fler kandidater än platser används slutna omröstning i det digitala systemet. Slutna omröstning betyder att omröstningen sker i hemlighet. Ombuden röstar enligt skotsk single transferable vote (skotsk STV). Samtliga förslag listas och de som röstar får sedan rangordna efter vilken kandidat de föredrar mest. Om kandidaten som har fått flest röster har en större majoritet av rösterna än vad som krävs för att bli vald – kan rösten istället tillgodoräknas den som givits näst högst flest röster, och så vidare. Metoden ger ett proportionerligt resultat. Om två kandidater har exakt samma resultat tillämpas slumpmässig utslagsröst.

Reservation

Den som inte håller med om ett beslut som Riksårsmötet fattar kan reservera sig mot det. Genom reservationen markerar ombudet att hen inte står bakom beslutet. Möjligheten att motivera reservationen gör att det även finns en begränsad möjlighet att förklara sitt ställningstagande i protokollet. Ombud reserverar sig mot ett beslut genom att lägga in hashtaggen #reservation i diskussionsinlägget på punkten hen vill reservera sig mot. Detta måste ske efter att beslutet tagits och innan Riksårsmötet avslutas. Eventuell motivering för reservationen måste lämnas innan Riksårsmötet avslutas. Motiveringen ska då läsas upp för Riksårsmötet. Reservationen bör ses som ett starkt avståndstagande från beslutet och bör inte tillämpas varje gång någon inte håller med majoriteten.

Påverkanstorg – forum för diskussion och förslag

Hur funkar vårt påverkanstorg?

Påverkanstorg är en form för diskussioner och yrkanden som skapar större möjlighet för alla som kommer till Riksårsmötet att delta aktivt i beslutsprocessen. Målet är att tankar från alla deltagare



ska tas tillvara och inte bara åsikter från de som vågar tala inför en stor grupp människor. Ju fler som deltar i diskussionerna, desto mer förankrade blir besluten.

Varje deltagare väljer själv vilka diskussioner den vill vara med i och hur länge. På påverkanstorget kan ombuden komma med yrkanden. Yrkanden är formella tilläggsförslag eller motförslag till de motioner och propositioner som kommit in till Riksårsmötet.

Alla propositioner och motioner som skickats in till Riksårsmötet grupperas i diskussionspunkter utifrån de ämnen de berör efter förslag från förbundsstyrelsen. Diskussionspunkterna beslutas av Riksårsmötet i samband med att arbetsordningen antas och får var sin fysisk plats på påverkanstorget, en skärmvägg där motionerna och propositionerna finns uppsatta.

För att underlätta diskussionerna så finns det funktionärer på påverkanstorget - diskussionsledare.

Riksårsmötet ajourneras (tar paus) för påverkanstorget. Yrkanden kan läggas fram till att yrkandestopp infaller. Därefter tillåts enbart diskussion. Tider för när påverkanstorget börjar och när stoppet för yrkanden är hittar du i schemat. Du kan även fråga någon av funktionärerna om vilka tider som gäller.

Personer som deltar digitalt kommer att kunna delta på den digitala delen av påverkanstorget, men inte den fysiska. Det innebär att det går att skriva kommentarer, diskutera och lägga yrkanden skriftligt i det digitala systemet. Det går inte att föra en muntlig diskussion tillsammans med andra ombud under diskussionspunkterna.

Efter att påverkanstorget har stängt finns diskussionerna och yrkanden i det digitala systemet. Vi kommer sedan ha avsatt tid för att alla ombud ska ha möjlighet att läsa igenom alla förslag och kommentarer som kommit in.

Inga beslut fattas på påverkanstorget. Besluten tas senare i plenum.

Vad händer under vårt påverkanstorg?

Innan påverkanstorget börjar presenteras diskussionspunkterna. När diskussionspunkterna har presenterats är det dags för deltagarna på Riksårsmötet att diskutera de motioner, propositioner och övriga förslag som finns. Motioner kommer från medlemmar och propositioner från förbundsstyrelsen. En kan när som helst välja att lämna en diskussionspunkt på påverkanstorget för att gå till en annan och diskutera denna punkts frågor.

Efter en diskussion kanske ombuden vill lägga nya yrkanden i den sakfråga som motionen eller propositionen har tagit upp. De nya yrkandena ska vara kopplade till sakfrågan i de motioner och propositioner som redan finns. En kan alltså inte lägga fram ett yrkande med ett helt nytt ämne som inte har benämnts i motionerna eller propositionerna. Vad som är kopplat till sakfrågan eller ej är det ytterst Riksårsmötet som avgör. Diskussionsledarna kan hjälpa ombuden att formulera yrkanden till språkligt korrekta att-satser, samt att lägga yrkanden direkt i det digitala systemet. Nya förslag läggs under rubriken "förslag" under respektive dagordningspunkt. Förslag läggs i VoteIT genom att trycka på knappen "Lägg till förslag". Om du vill dra tillbaka ett förslag ändrar du från "publicerad" till "tillbakadragen". Det är alla deltagares ansvar att hjälpas åt att formulera förslag till korrekta att-satser under rätt förslags-flik. Ta hjälp av varandra genom att skriva i diskussionen innan ni lägger ett förslag! Alla mötesdeltagare har möjlighet att vara med i diskussionerna, men det är bara ombud och förbundsstyrelse som får lämna förslag som kan röstas om. Gilla-knappen i VoteIT används för att visa stöd och för att lyfta ett förslag till omröstning. Förslag utan gilla-markering kan ej röstas om och det går att gilla sitt eget förslag.



Deltagarna ska ha tid att sätta sig in i och diskutera eventuella tilläggsyrkanden och motyrkanden som kommit upp. Ombud, motionärer och förbundsstyrelsen kan också enas om jämkningsyrkanden, vilket innebär att flera yrkanden slås ihop.

Ombuden kan närsomhelst under påverkanstorget markera digitalt vilka yrkanden de vill stötta vid de respektive motionerna och propositionerna. Vi använder oss av ett digitalt system där varje ombud har möjlighet att skriva yrkande, och kommentera på varandras förslag. Efter yrkandestoppet får inga nya yrkanden läggas. Endast diskussion om befintliga yrkanden får förekomma under denna tid.

Diskussioner sker under rubriken diskussion under respektive dagordningspunkt. Inlägg/kommentarer om de olika förslagen läggs i diskussionsinlägg. När du trycker på svara får den deltagare du diskuterar med en notis om att du har svarat. Du kan också använda @användarnamn för att en annan deltagare ska få en notis om att du har skrivit ett diskussionsinlägg. Notiser skickas via e-post.

Under diskussionerna använder vi hashtaggar som ett verktyg för att kunna sortera i flödet och för att det ska bli lättare att hänga med i diskussioner och förslag. Exempelvis #stadgeändring för propositionen om stadgeändringar. Alla förslag får en hashtag; antingen en unik för dagordningspunkten eller en kopplad till den användare som lagt förslaget. Genom att klicka på hashtaggen får du upp det som rör just det förslaget, inklusive diskussionsinlägg.

Det är öppet för alla deltagare på Riksråsmötet att läsa motioner och propositioner, ställa frågor och diskutera dagordningspunkterna, men det är bara ombud och förbundsstyrelse som får lämna nya förslag som sedan kan röstas om.

Efter påverkanstorg – från diskussion till beslut

När påverkanstorget avslutats finns alla yrkanden och kommentarer i det digitala systemet. I systemet kommer alla deltagare ha en översikt på de olika yrkanden och förslag som har kommit upp under påverkanstorget. Varje ärende som har tagits upp under påverkanstorget har ett huvudyrkande. För att yrkanden utöver huvudyrkandet ska behandlas, behöver det lyftas i plenum av någon med förslagsrätt.

Roller på påverkanstorget

Ombudens ansvar är att:

- Representera lokalföreningen genom att delge och diskutera lokalföreningens åsikter.
- Bidra med sina kunskaper och erfarenheter i sakfrågorna.
- Bidra till en öppen och konstruktiv diskussion.
- Lämna eventuella tilläggs-, jämknings- eller motyrkanden.

Förbundsstyrelsens ansvar är att:

- Representera förbundsstyrelsen genom att delge och diskutera förbundsstyrelsens åsikter.
- Bidra med sina kunskaper och erfarenheter i sakfrågorna.
- Bidra till en öppen och konstruktiv diskussion.
- Lämna eventuella jämkningsyrkanden.

Diskussionsledarnas ansvar är att:

- Se till att diskussionerna är konstruktiva och leds framåt.



- Vara neutrala i sakfrågan och se till att alla får komma till tals.
- Hjälpa till med formuleringar på nya yrkanden som kommer fram under påverkanstorget.
- Hjälpa till med att kategorisera vilken typ av yrkande som kommer fram under påverkanstorget.
- Hjälpa till med att lägga yrkanden i det digitala systemet.
- Vid påverkanstorgets slut hjälpa till att säkerställa att alla yrkanden från diskussionspunkten finns i det digitala systemet.

Observatörernas roll är att:

- Bidra med sina kunskaper och erfarenheter i sakfrågorna.
- Bidra till en öppen och konstruktiv diskussion.
- Observatörerna saknar rösträtt och förslagsrätt. De kan inte lämna förslag eller stödja förslag under påverkanstorget.